

1967. évi 41. törvényerejű rendelet

a „Szerződés az államok tevékenységét szabályozó elvekről a világűr kutatása és felhasználása terén, beleértve a Holdat és más égitesteket” című, Moszkvában, Londonban és Washingtonban 1967. január 27-én aláírt szerződés kihirdetéséről

(A Magyar Népköztársaság megerősítő okiratainak letétele a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Kormányánál, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság Kormányánál és az Amerikai Egyesült Államok Kormányánál 1967. június 26-án megtörtént.)

1. § A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a „Szerződés az államok tevékenységét szabályozó elvekről a világűr kutatása és felhasználása terén, beleértve a Holdat és más égitesteket” című, Moszkvában, Londonban és Washingtonban 1967. január 27-én aláírt szerződést e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § Az 1. §-ban említett Szerződés hivatalos magyar fordítása a következő:

„Szerződés az államok tevékenységét szabályozó elvekről a világűr kutatása és felhasználása terén, beleértve a Holdat és más égitesteket

Az e Szerződésben részes államok,

áthatva az embernek a világűrbelépésével az emberiség előtt megnyílt hatalmas távlatoktól, felismerve azt, hogy a világűr kutatása és békés célokra történő felhasználása az egész emberiségnek közös érdeke,

abban a meggyőződésben, hogy a világűr kutatásának és felhasználásának minden nép javát kell szolgálnia, tekintet nélkül gazdasági és tudományos fejlettségük szintjére;

azt óhajtva, hogy a világűr kutatásának és békés célokra történő felhasználásának tudományos és jogi vonatkozásaiban széles körű nemzetközi együttműködést tegyenek lehetővé,

abban a meggyőződésben, hogy az ilyen együttműködés hozzájárul az államok és népek közötti kölcsönös megértés fejlesztéséhez és baráti kapcsolataik erősítéséhez,

hivatkozva az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1963. december 13-án egyhangúlag elfogadott 1962. (XVIII.) számú, „Nyilatkozat az államok tevékenységét szabályozó jogi alapelvekről a világűr kutatása és felhasználása terén” című határozatra,

hivatkozva az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1963. december 13-án egyhangúlag elfogadott 1884. (XVIII.) számú határozatra, amely felhívja az államokat, hogy tartózkodjanak nukleáris fegyvereket vagy bármely másfajta tömegpusztító fegyvert hordozó minden objektumnak föld körüli pályára juttatásáról, illetve ilyen fegyvereknek égitesteken történő elhelyezésétől,

figyelembe véve az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének 1947. november 3-i 110. (II.) számú határozatát, amely elítéli a béke veszélyeztetésére, békebontásra vagy agressziós cselekményre irányuló, illetve annak kiváltására vagy előmozdítására alkalmas propagandát, és tekintettel arra, hogy a fent említett határozat vonatkozik a világűrre,

meggyőződve arról, hogy egy szerződés az államok tevékenységét szabályozó elvekről a világűr kutatása és felhasználása terén, beleértve a Holdat és más égitesteket, előmozdítja az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt célokat és elveket,

megegyeztek az alábbiakban:

I. Cikk

A világűr kutatását és felhasználását, beleértve a Holdat és más égitesteket, minden ország

javára és érdekében kell folytatni, tekintet nélkül az országok gazdasági vagy tudományos fejlettségének szintjére, és azt az egész emberiség közös vállalkozásának kell tekinteni.

A világűr, beleértve a Holdat és más égitesteket, valamennyi állam az egyenlőség alapján és a nemzetközi joggal összhangban minden megkülönböztetés nélkül szabadon kutathatja és használhatja, és az égitestek minden területére a bejárás szabad.

A világűr, beleértve a Holdat és más égitesteket, a tudományos vizsgálatok számára szabad és az államok az ilyen kutatásokban való nemzetközi együttműködést megkönnyítik és támogatják.

II. Cikk

A világűr, beleértve a Holdat és más égitesteket, sem a szuverenitás igényével, sem használat vagy foglalás útján, sem bármilyen más módon egyetlen nemzet sem sajátíthatja ki.

III. Cikk

A nemzetközi béke és biztonság fenntartása, valamint a nemzetközi együttműködés és megértés előmozdítása érdekében a Szerződésben részes államok a nemzetközi joggal, így az Egyesült Nemzetek Alapokmányával is összhangban folytatják tevékenységüket a világűr kutatásában és felhasználásában, beleértve a Holdat és más égitesteket.

IV. Cikk

A Szerződésben részes államok kötelezik magukat, hogy nukleáris fegyvereket vagy bármely másfajta tömegpusztító fegyvert hordozó semmilyen objektumot nem juttatnak föld körüli pályára, ilyen fegyvereket az égitesteken nem helyeznek el, illetve a világűrben semmilyen más módon sem tartanak.

A Holdat és más égitesteket a Szerződésben részes összes államok kizárólag békés célokra használhatják. Az égitesteken katonai támaszpontokat, berendezéseket és erődítéseket létesíteni, bármilyen fajta fegyverekkel kísérletezni és katonai gyakorlatokat folytatni tilos. Katonai személyeknek tudományos kutatásra vagy bármely más békés célra történő alkalmazása nincs tiltva. A Hold és más égitestek békés kutatásához szükséges bármely felszerelés vagy eszköz használata szintén megengedhető.

V. Cikk

A Szerződésben részes államok az űrhajósokat az emberiségnek a világűrbe küldött követeinek tekintik és nekik baleset vagy veszély esetén, illetve más részes állam területén vagy nyílt tengeren történő kényszerleszállás során minden lehető segítséget megadnak. Ha az űrhajósok ilyen leszállást hajtanak végre, akkor őket biztonságban és azonnal visszaküldik az űrjárművüket nyilvántartó államba.

A világűrben és égitesteken folytatott tevékenység során bármely részes állam űrhajósai más részes államok űrhajósainak minden lehető segítséget megadnak.

A Szerződésben részes államok azonnal tájékoztatják a Szerződésben részes többi államot vagy az Egyesült Nemzetek főtitkárát, ha a világűrben, beleértve a Holdat és más égitesteket, bármely olyan jelenséget észlelnek, amely az űrhajósok életét vagy egészségét veszélyeztetheti.

VI. Cikk

A Szerződésben részes államok nemzetközi felelősséggel tartoznak a világűrben, így a Holdon és más égitesteken folytatott nemzeti tevékenységekért, akár kormányzervek, akár nem állami intézmények végzik azokat, továbbá annak biztosításáért, hogy a nemzeti tevékenységeket az e Szerződésben foglalt rendelkezésekkel összhangban folytassák. A nem állami intézmények által a világűrben, így a Holdon és más égitesteken folytatott tevékenységhez az illető állam engedélye és folyamatos felügyelete szükséges. Ha nemzetközi szervezet folytat tevékenységet a világűrben, beleértve a Holdat és más égitesteket, akkor a nemzetközi szervezet és az e Szerződésben részes azon államok, amelyek az illető szervezet tagjai, a felelősséget e Szerződés

rendelkezéseinek megtartásáért együttesen viselik.

VII. Cikk

A Szerződésben részes minden olyan állam, amely valamely objektumot a világűrbe, így a Holdra és más égitestekre felbocsát vagy felbocsáttat, és minden olyan részes állam, amelynek területéről vagy berendezéséről valamely objektumot felbocsátanak, nemzetközi felelősséggel tartozik azokért a károkért, amelyeket az illető objektum vagy annak alkatrészei a Szerződésben részes más államnak vagy ilyen állam természetes vagy jogi személyeinek okoznak a Földön, a légtérben vagy a világűrben, beleértve a Holdat és más égitesteket.

VIII. Cikk

Az e Szerződésben részes állam, amelynek nyilvántartásában a világűrbe felbocsátott objektum szerepel, annak a világűrben vagy valamely égitesten való tartózkodása idején az illető objektum és személyzete felett megtartja a joghatóságot és az ellenőrzési jogot. A világűrbe felbocsátott objektumok, így valamely égitesten leszállt vagy ott épített objektumok és alkatrészeik tulajdonjogát nem érinti az, hogy a világűrben vagy égitesten vannak vagy hogy a Földre visszatértek. Az ilyen objektumokat vagy alkatrészeit, ha azokat a Szerződésben részes azon állam határain kívül találják meg, amelynek nyilvántartásában szerepelnek, visszaküldik az illető államnak, amely azok visszaszolgáltatása előtt az azonosító adatokat kérésre kiadni tartozik.

IX. Cikk

A Szerződésben részes államokat a világűr, így a Hold és más égitestek kutatásában és felhasználásában az együttműködés és kölcsönös segélynyújtás elvei vezérik, és minden tevékenységüket a világűrben, így a Holdon és más égitesteken a Szerződésben részes összes többi állam megfelelő érdekeinek kellő figyelembevételével folytatják. A Szerződésben részes államok a világűr, így a Hold és más égitestek tanulmányozását és kutatását úgy végzik, hogy elkerüljék azok káros szennyezését, valamint a földi környezetnek Földön kívüli anyag beviteléből eredő ártalmas megváltoztatását, és ebből a célból szükség esetén megfelelő intézkedéseket hoznak. Ha a Szerződésben részes valamely államnak oka van feltételezni, hogy az általa vagy állampolgárai által a világűrben, így a Holdon és más égitesteken tervezett tevékenység vagy kísérlet esetleg károsan befolyásolná más részes államok tevékenységét a világűr békés kutatásában és felhasználásában, beleértve a Holdat és más égitesteket, akkor az ilyen tevékenység vagy kísérlet megkezdése előtt megfelelő nemzetközi konzultációt kezd. Ha a Szerződésben részes valamely államnak oka van feltételezni, hogy egy más részes állam által a világűrben, így a Holdon és más égitesteken tervezett tevékenység vagy kísérlet esetleg károsan befolyásolná a világűr, így a Hold és más égitestek békés kutatásában és felhasználásában végzett tevékenységeket, akkor az illető tevékenység vagy kísérlet tárgyában konzultáció lefolytatását kérheti.

X. Cikk

Abból a célból, hogy az e Szerződés céljainak megfelelően előmozdítsák a nemzetközi együttműködést a világűr kutatásában és felhasználásában, beleértve a Holdat és más égitesteket, a Szerződésben részes államok az egyenlőség alapján vizsgálják meg a Szerződésben részes más államok minden olyan irányú kérését, hogy lehetőséget kapjanak az előbbi államok által felbocsátott űrobjektumok repülésének megfigyelésére.

Az ilyen megfigyelési lehetőség természetét és nyújtásának feltételeit az érdekelt államok közötti megegyezés határozza meg.

XI. Cikk

Abból a célból, hogy előmozdítsák a nemzetközi együttműködést a világűr kutatásában és

felhasználásában, a Szerződésben részes azon államok, amelyek a világűrben, így a Holdon és más égitesteken tevékenységet folytatnak, megegyeznek abban, hogy az Egyesült Nemzetek főtitkárát, valamint a közvéleményt és a nemzetközi tudományos közösséget a gyakorlatilag lehetséges legteljesebb mértékben tájékoztatják az ilyen tevékenység természetéről, lefolytatásáról, helyéről és eredményeiről. Az Egyesült Nemzetek főtitkára tartozik felkészülni, hogy az említett tájékoztatást annak kézhezvétele után azonnal és hatékonyan terjessze.

XII. Cikk

A Holdon és más égitesteken minden állomás, berendezés, felszerelés és űrjármű a Szerződésben részes más államok képviselői számára a viszonyosság alapján nyitva áll. Az ilyen képviselők a tervezett látogatásról ésszerűen előzetes bejelentést tesznek, hogy megfelelő tanácskozásokot tarthassanak és hogy maximális óvintézkedéseket tehessenek avégből, hogy a biztonságot megőrizzék és a meglátogatandó berendezésen folyó normális műveletek megzavarását elkerüljék.

XIII. Cikk

E Szerződés rendelkezései vonatkoznak a Szerződésben részes államoknak a világűr, így a Hold és más égitestek kutatásában, és felhasználásában végzett tevékenységére, akár a Szerződésben részes valamely állam egyedül, akár más államokkal közösen folytatja az ilyen tevékenységet, beleértve azokat az eseteket is, amikor azokat nemzetközi kormányközi szervezetek keretében folytatják.

A nemzetközi kormányközi szervezetek által a világűr, így a Hold és más égitestek kutatásában és felhasználásában folytatott tevékenységgel kapcsolatban felmerülő minden gyakorlati kérdést a Szerződésben részes államok oldanak meg, éspedig vagy a megfelelő nemzetközi szervezettel karöltve, vagy az illető nemzetközi szervezet egy vagy több olyan tagállamával, amely e Szerződésben részes.

XIV. Cikk

1. E Szerződés valamennyi állam számára aláírásra nyitva áll. Bármikor csatlakozhatik hozzá bármely állam, amely ezt a Szerződést a jelen cikk 3. bekezdése értelmében történő hatálybalépése előtt nem írja alá.

2. E Szerződést az aláíró államoknak meg kell erősíteniük. A megerősítő és csatlakozási okiratokat a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok kormányainál kell letétbe helyezni, amelyek ezúttal letéteményes Kormányokká kijelöltetnek.

3. E Szerződés akkor lép hatályba, amikor a megerősítő okiratokat öt kormány, beleértve az e Szerződésben Letéteményes Kormányokká kijelölt kormányokat, letétbe helyezte.

4. Azokra az államokra nézve, amelyeknek megerősítő vagy csatlakozási okiratait e Szerződés hatálybalépését követően helyezik letétbe, a Szerződés megerősítő vagy csatlakozási okiratait letétbe helyezése napján lép hatályba.

5. A Letéteményes Kormányok az összes aláíró és csatlakozó államokat azonnal értesítik e Szerződés minden egyes aláírásáról, minden egyes megerősítő és csatlakozási okirat letétbe helyezéséről, annak hatálybalépéséről és egyéb bejelentésekről.

6. E Szerződést a Letéteményes Kormányok az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. Cikke alapján beiktatják.

XV. Cikk

A Szerződésben részes bármely állam javasolhatja e Szerződés módosítását. A Szerződésben részes minden olyan államra nézve, amely a módosításokat elfogadja, a módosítások azoknak a Szerződésben részes államok többsége által történt elfogadásakor, majd a Szerződésben részes minden további államra nézve az általa történt elfogadás napján lépnek hatályba.

XVI. Cikk

A Szerződés hatálybalépését követő egy év eltelté után a Letéteményes Kormányokhoz intézett írásbeli értesítéssel a Szerződésben részes bármely állam bejelentheti a Szerződésből való kilépését. A kilépés a vonatkozó értesítés kézhezvételétől számított egy év elteltével lép érvénybe.

XVII. Cikk

Ezt a Szerződést, amelynek angol, francia, kínai, orosz és spanyol szövege egyaránt hiteles, a Letéteményes Kormányok levéltáraiban helyezik letétbe. E Szerződés kellően hitelesített másolatait a Letéteményes Kormányok az aláíró és csatlakozó államok kormányainak megküldik.

FENTIEK HITELEÜL alulírottak kellő felhatalmazásuk birtokában e Szerződést aláírták.

KÉSZÜLT három példányban, London, Moszkva és Washington városokban, az ezerkilencszázhatvanhét év január hó 27. napján.”

3. § Ez a törvényerejű rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1967. október 10. napjától kell alkalmazni. Végrehajtásáról a Kormány gondoskodik.